

Bijlage: nadere toelichting op enkele knelpunten en oplossingsrichtingen

Knelpunt/Oplossing	Nadere toelichting
Onvoldoende financiële prikkels of beperkt budget	<p>Investerings in zonnepanelen door kleinverbruikers worden gestimuleerd door de Salderingsregeling. De elektriciteit die zij invoeden op het net wordt gesaldeerd tegen de elektriciteit die zij afnemen van het net waardoor zij over het weggestreepte deel geen energiebelasting en ODE hoeven te betalen. Vanaf 2023 wordt de salderingsregeling geleidelijk afgebouwd, waarbij het percentage van de elektriciteit dat op het net wordt ingevoerd stapsgewijs wordt afgebouwd naar nul per 1 januari 2031 (Kamerstuk 31239 nr.314). Hiermee blijft de komende jaren een gebruiksvriendelijke regeling bestaan en wordt tegelijkertijd overstimulering voorkomen. De afbouw leidt volgens het kabinet grosso modo tot een voldoende financieel aantrekkelijke terugverdientijd. Uit het onderzoek van TNO, ten behoeve van het aanpassen van de salderingsregeling, blijkt dat vooral investeringen in zonnepanelen voor utiliteitsgebouwen met een verbruik tot 50.000 kWh per jaar interessant zijn. Bij utiliteitsgebouwen met een elektriciteitsverbruik boven de 50.000 kWh per jaar (3^e schijf van de energiebelasting) zijn er grotere verschillen. Voor utiliteitsgebouwen met een hoog percentage direct eigen verbruik heeft de afbouw weinig effect op de terugverdientijd en blijft deze relatief gunstig. Bij een lager percentage direct eigen gebruik – vergelijkbaar met dat van huishoudens (25–30%) – én een verbruik boven de 50.000 kWh per jaar zijn de terugverdientijden hoger dan bij huishoudens.</p>
Beperkte kennis en capaciteit	<p>Gebrek aan kennis en capaciteit lijkt vooral een rol te spelen bij kleinere organisaties binnen het maatschappelijk vastgoed maar ook binnen bijvoorbeeld het MKB en bij particulieren. De inventarisatie wijst uit dat dit knelpunt zich vooral voordoet bij partijen die nog geen ervaring hebben met de aanschaf van zonnepanelen. Zodra partijen het proces van aankoop een installatie een keer hebben doorlopen, komt een tweede of derde project sneller van de grond. Ondersteuning door advies- en ontzorgingsbureaus kan bijdragen aan de oplossing hiervan, hoewel dit vaak drukt op de businesscase.</p>
Kennis- en Innovatie Platform Verduurzaming	<p>Dit platform is opgericht in opdracht van BZK, OCW en VWS en wordt uitgevoerd door vijf partijen, waaronder RVO.nl en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE).</p>

<p>Maatschappelijk Vastgoed</p>	<p>Het platform ondersteunt instellingen uit het onderwijs, de sport, de zorg, gemeenten, monumenten en musea bij de verduurzaming van hun vastgoed. Het platform biedt deze doelgroep met name pre-concurrentieel advies, deelt feitelijke en betrouwbare informatie met partijen en inspireert hen met succesvolle praktijkvoorbeelden. Verder bevordert het platform ook de ontwikkeling van innovaties en nieuwe technologieën. Daarnaast wordt kennisdeling tussen de sectoren gefaciliteerd en kan het platform worden gebruikt om de aangesloten partijen bewust te maken van het bestaan van hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld keurmerken en richtlijnen voor installateurs. Zo heeft de RCE onlangs een brochure gepubliceerd met daarin een beschrijving van de mogelijkheden om zon op dak te realiseren op monumenten en beschermde dorps/stadsgezichten. Ook zal het Kennis- en Innovatieplatform een leidraad ontwikkelen voor opdrachtgevers om de kennis rondom de aanschaf, financiering en CO₂-reductie van zonne-energiesystemen beter te ontsluiten.</p>
<p>Informatie en richtlijnen: InstallQ</p>	<p>Een uniform keurmerk op basis van een objectieve kwaliteitsregeling van de gehele installatiebranche draagt bij aan transparantie en maakt het eenvoudiger om een betrouwbare installateur te kiezen. Het belang van objectieve kwaliteitsregelingen van installatiebedrijven wordt benadrukt door branchevereniging Holland Solar en Techniek Nederland. In het kader van kwaliteitsborging wordt er door marktpartijen gewerkt aan een aantal samenhangende maatregelen, ook in overleg met de verzekeringsbranche. Met ingang van 1 januari zijn de stichtingen Kwaliteit voor Installaties Nederland (KVINL) en Sterkin gefuseerd tot de nieuwe organisatie InstallQ. Het InstallQ keurmerk biedt een landelijk kwaliteitssysteem voor installateurs, waaronder installateurs van zonnepanelen. De schemabeheerders InstallQ en SCIOS introduceren vernieuwde kwaliteitsregelingen specifiek gericht op zonnestroominstallaties die marktconform en risicogericht zijn, waarmee installaties volgens een standaard protocol worden opgeleverd.</p>
<p>Onduidelijkheden in wet- en regelgeving</p>	<p>In het PO is vooral sprake van onduidelijkheid over 'redelijke investeringen' van onderwijsbudgetten. In het PO geldt het zogenaamde 'investeringsverbod'. Schoolbesturen geven aan investeringen te mogen doen ten behoeve van verduurzaming maar alleen tegen een 'redelijk' investeringsbedrag en zolang het binnen een</p>

	<p>'bepaalde' termijn wordt terugverdiend. Omdat niet gedefinieerd is wat een 'redelijk' bedrag en een 'bepaalde' termijn is voor investeringen in duurzaamheidsmaatregelen, blijkt de verwachting in bepaalde gevallen te zijn dat zon-PV hier niet onder valt.</p>
--	--